

Memo

memonummer	1	
datum	24 november 2017	
aan	Maaïke Winkel	Antea Group
van	Bernice Sepers	Antea Group
kopie	Michel Braad	Antea Group
project	Torendijk 9 te Kortgene	
projectnr.	418225	
betreft	Bureaustudie flora en fauna Torendijk 9 te Kortgene	

Aanleiding memo

De gemeente Noord-Beverland is voornemens een Wijzigingsplan op te stellen voor de ontwikkeling / bestemming van een woning met een werkplaats aan diverse percelen aan de Torendijk te Kortgene. De percelen staan bekend onder de nummers 2379, 2380 en 2381 (kadastrale gemeente Kortgene, sectie F). De omvang van de werkplaats zal niet meer dan 100 m² bedragen en de bedrijfsactiviteiten zullen ten hoogste categorie 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten betreffen. Een onderdeel van het planproces is een toetsing van het plan aan wettelijke natuurbescherming (beschermde soorten en gebieden). Deze toetsing moet aantonen of sprake is van strijdigheid met beschermde natuurwaarden en of relevante aandachtspunten zijn voor de realisatiefase. De voorliggende memo doet verslag van de toetsing.

N.B. de voorliggende beoordeling wijkt af van de werkwijze die Antea Group normaliter hanteert bij plantoetsingen. De toets is gebaseerd op alleen een bureaustudie, dus zonder terreinbezoek, zoals te doen gebruikelijk in de standaard werkwijze. Voorliggende memo vormt daarom een kansen- en risicoanalyse. Wel is ter 'compensatie' van het terreinbezoek gebruik gemaakt van mondeling doorgegeven informatie van de planlocatie vanuit de gemeente Noord-Beverland.

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten (en de bescherming van houtopstanden, hier niet van toepassing). Vanuit de Wnb is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied (zorgplicht). Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk (onder andere in bezit van een ontheffing). In de Wet natuurbescherming is tevens een zorgplicht opgenomen. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren (ongeacht hun beschermingskader) niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

In de Wnb is de soortbescherming opgedeeld in drie categorieën van soorten. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

Naast voorgenoemde categorieën wordt ook getoetst aan vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (LNV, 2009)¹.

Beschermde gebieden

De Wnb regelt naast soorten ook de bescherming van Natura 2000-gebieden. In de Natura 2000-gebieden zijn de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrictlijn-gebied opgenomen.

Naast de Natura 2000-gebieden, geldt het Natuurnetwerk Nederland als een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden die functioneren als leefgebieden van soorten. De begrenzing van de gebieden die tot het Natuurnetwerk Zeeland behoren is vastgelegd in het Omgevingsplan Zeeland 2012 – 2018 en nader uitgewerkt in het Natuurbeheerplan Zeeland.

De Provincie Zeeland draagt zorg voor planologische bescherming van alle bestaande natuurgebieden en de agrarische gebieden van ecologische betekenis. Rond natuurgebieden geldt een zone van 100 meter waar bij nieuwe ontwikkelingen wordt beoordeeld of er gevolgen zijn voor de natuur. Daarnaast stelt de Provincie dat in een bestemmingsplan geen bestemmingen aangewezen mogen worden of regels worden gesteld die mogelijk maken dat de wezenlijke kenmerken of waarden van NNN-gebieden per saldo significant worden aangetast (Verordening Ruimte, art. 2.16. Provincie Zeeland, 2016).

Methodiek

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en een straal van 2,5 km daar omheen, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Daarbij is gekeken naar geregistreerde waarnemingen van wettelijk beschermde soorten in de periode 2012-2017. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt aan de hand van de karakteristieken van het plangebied een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor kunnen komen.

Via de provinciale website is de ligging van de Natura 2000-gebieden en het NNN opgevraagd.

Resultaten

Het plangebied bestaat uit onbebouwde percelen die voornamelijk begroeid zijn met mos. Plaatselijk komt opgaande beplanting voor. De percelen zijn omringd door berm langs de openbare weg, paaltjes en hekken.

Beschermde soorten

Uit de NDFF-data komt naar voren dat de afgelopen vijf jaar geen waarnemingen van beschermde soorten zijn gedaan en ingevoerd binnen het plangebied. Binnen de straal van 2,5 km rond het plangebied zijn enkel waarnemingen gedaan van vier soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is (LNV, 2009) (de buizerd, boomvalk, havik en huismus) en van één soort (rugstreeppad, artikel 3.5) die beschermd is in het kader van de Wet natuurbescherming en niet is vrijgesteld in Zeeland. Op basis van de aanwezige biotopen, de afstand tot de waarnemingen, de mate van verstoring en de geringe omvang van het plangebied worden deze soorten niet binnen het plangebied verwacht.

De opgaande beplanting is aan zowel de achter- als aan de voorzijde van het perceel aanwezig. De opgaande beplanting zal door de ontwikkeling beïnvloed worden. Aangezien het plangebied al relatief verstoord is, wordt de kans als 'zeer klein' ingeschat dat in de vegetatie beschermde soorten of jaarrond beschermde nesten (zoals die van een boomvalk)² aanwezig zijn. Wel kunnen enkele algemeen voorkomende soorten van het stedelijk gebied, zoals de egel, het konijn en algemeen voorkomende broedvogels, geschikt biotoop vinden in het plangebied.

Beschermde gebieden

De afstand tot het dichtstbij gelegen Natuurnetwerk Nederland is circa 530 meter. Op circa 750 meter ligt het Natura 2000-gebied 'Veerse Meer'.

¹ LNV-Dienst Regelingen, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van LNV (Dienst Regelingen), Den Haag

² N.B. Hoewel het gezien het karakter van het plangebied onwaarschijnlijk is dat beschermde soorten aanwezig zijn binnen het plangebied, kunnen deze niet met volle zekerheid uitgesloten worden doordat het plangebied niet onderzocht is op actuele natuurwaarden.

Effectbeoordeling

Beschermde soorten

In het plangebied en de direct aangrenzende invloedzone kunnen mogelijk algemeen voorkomende broedvogels tot broeden komen in biotopen van de opgaande beplanting. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1 en 3.5). Met de meeste broedvogels (zoals de broedvogels die mogelijk aanwezig zijn in het plangebied) kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de kap- (en eventueel de bouw)werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (de piek ligt circa in de periode van maart tot en met juli³) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn.

Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Voor overige beschermde soorten of soortgroepen vormt het plangebied geen uitzonderlijk of zeer geschikt leefgebied. Vanuit de zorgplicht wordt verwacht dat tijdens de uitvoeringsfase dieren (algemeen voorkomende soorten van het stedelijk gebied, zoals de egel, het konijn en algemeen voorkomende broedvogels) de kans krijgen de locatie te ontvluchten. Zodoende is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb.

Conclusie beschermde soorten: op basis van de beperkte aanwezigheid van geschikte biotopen voor beschermde soorten en onder voorwaarde van 'rekening houden met het vogelbroedseizoen', wordt geconcludeerd dat de kans te verwaarlozen is dat de realisatie van het Wijzigingsplan leidt tot effecten op beschermde soorten en overtreding van verbodsbepalingen.

Beschermde gebieden

Gezien de afstanden tot beschermde gebieden (van 550 voor en NNN en 770 meter voor Natura 2000) liggen deze buiten de invloedssfeer van de meeste storingsfactoren zoals verdroging of geluids- en lichtverstoring, die optreden tijdens de werkzaamheden. Daarnaast liggen de NNN-gebieden op een afstand van meer dan de beleidsmatige vastgelegde 100 meter (Verordening Ruimte, art. 2.16. Provincie Zeeland, 2016).

Ondanks dat de omvang van de ontwikkeling beperkt is, kan de voorliggende ontwikkeling een lokaal verkeersaantrekkende werking hebben. Tevens kan een werkplaats leiden tot stikstofdepositie. Gezien de beperkte afstand tot het Natura 2000-gebied en de stikstofgevoelige habitattypen in het gebied, is het op voorhand niet uitgesloten dat de ontwikkeling een bijdrage levert aan stikstofdepositie in dit gebied. Stikstofdepositie leidt tot verzuring en vermist van Natura 2000-gebieden en draagt zo bij aan negatieve effecten. Negatieve effecten kunnen daarom niet worden uitgesloten.

Geadviseerd wordt om, in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), de bijdrage van de voorgenomen ontwikkeling aan de stikstofdepositie op voor stikstofgevoelige habitattypen te berekenen met het rekenprogramma AERIUS Calculator. Op basis van de uitkomst van deze berekening kunnen vervolgstappen bepaald worden.

Conclusie beschermde gebieden:

Uit de bureaustudie blijkt dat direct ten noorden van het plangebied het Natura 2000-gebied Geleenbeekdal ligt. Het Natura 2000-gebied ligt echter buiten het invloedsgedebied van het plan wat betreft verdroging en geluids- en lichtverstoring, maar mogelijk niet wat betreft verzuring en vermist. Om hier uitsluitel over te geven wordt geadviseerd AERIUS berekeningen uit te voeren.

³ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of broedgevallen aanwezig zijn.

Conclusie

Met betrekking tot beschermde soorten dient bij de realisatiefase rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels binnen het plangebied en de direct aangrenzende invloedzone. Met inachtneming van deze voorwaarde is geen sprake van belemmering van de uitvoerbaarheid van het plan in het kader van de Wet natuurbescherming.

Het Wijzigingsplan leidt in de uitvoeringsfase mogelijk tot negatieve effecten (van de stikstofemissie die mogelijk vrijkomt) op beschermde gebieden in de nabijheid van het plangebied. Om hier uitsluitel over te geven wordt geadviseerd AERIUS berekeningen uit te voeren.